

lemmer i dette Tilfælde, og det er uheldigt, at der skal gives dem saadan Indflydelse, som de faae ved denne Behandling udenfor Rigsdagen. Man kan vel sige, at Rigsdagen vil have det i sin Magt at stille sig til disse Sager, som den vil, men lad os spørge Erfaringen, hvorledes det tidligere er gaaet i lignende Tilfælde. Er det ikke gaaet saaledes, hvad der ogsaa efter min Mening igaar blev stadfæstet paa en sørgelig Maade, at naar der først har været en stor Commission nedsat, pleier den at gaae af med Seiren enten strax eller ogsaa senere ad en Omvei. (Berg: Det er en Misforstaaelse.) Nei, det er ingen Misforstaaelse; thi Theaterlagens Afgjørelse igaar havde dog sin Rod i den store Commission. — Min Helbredstilstand tillader mig dog som sagt ikke at tale mere.

Bable: Det er støttende mig til Forslaget under Nr. 33, at jeg vil tillade mig at rette en ganske kort Forespørgsel til den høitærede Kultusminister. Foraaavdt den høitærede Minister skulde ville yde Bidrag til høiere Skoler paa Landet, kunde jeg ønske, at der i den Anledning blev indhentet Dplysninger om, af hvor stort et Antal disse Skoler besæges, hvorfra de forskjellige Læringer komme, i hvilke Aldere de ere, og hvorlænge de opholde sig ved Skolerne. Det forekommer mig, at saadanne Dplysninger maatte kunne bringes tilstede og ikke være uvigtige, naar Talen er om at understøtte disse Skoler; men selv for de Skolers Vedkommende, der ikke understøttes paa den Maade gennem Kirke- og Underviisningsministeriet, kunde jeg ønske, at den høitærede Minister gennem vedkommende Skoleøvrighed bragte lignende Dplysninger tilveie, som altsaa skulde fremgaae af det Tilsyn, Staten ogsaa maa have med den fræ Skoleunderviisning. Det, jeg her tillader mig at fremføre, har paa ingen Maade til Hensigt at ville fremkalde Udøvelsen af nogen som helst Control med disse Skoler, men det har en ganske anden Grund. Skolesagen maa jo trænge paa os tidligere eller senere, og da ønsker jeg, at der maa være et Materiale tilstede, hvoraf man er istand til at see, i hvilken Grad disse Folkehøiskoler have virket til, at Dplysning nu

er mere udbredt paa Landet end hidtil, og hvad det kan være nødvendigt, at Staten gjør for det Manglendes Vedkommende. Det er disse Dplysninger, jeg gjerne skulde ønske kunde bringes tilveie og paa en eller anden Maade komme Rigsdagen ihænde gennem den høitærede Kirke- og Underviisningsminister.

Sall: Jeg kan ikke nægte, at jeg var lidt spændt paa at høre, hvad den ærede Ordfører havde at sige om Forslaget under Nr. 56, der er stillet af Udvalget og, som den ærede Ordfører nu oplyste, af Udvalget i dets Heelhed; thi, dersom den ærede Ordfører maatte have nogen Ret i, at den høitagtede Kirke- og Underviisningsminister har været korrigeret i sine Dplysninger overfor Udvalget, tror jeg, at man med ligesaa god Føie kan sige, at Udvalget med Hensyn til dette Forslag, som det har stillet til 3die Behandling, har gjengældt dette overfor Thingets Medlemmer. Det har nemlig ikke givet nogen som helst Dplysning, der antyder Grunden til dette Endringsforslag, og man har altsaa været fuldstændig uvidende om, hvad Meningen egentlig var med, at man har foreslaaet at nedsætte Summen 3,000 Rd. til 1,500 Rd. Jeg har nu virkelig meget nøie hørt efter, hvad den ærede Ordfører ansøgte, og jeg skal strax begynde med at indrømme, at jeg ikke deri har fundet det allermindste Uhøflige eller maaskee Uvenlige imod Kirkecommissionen. Kun forekommer det mig, som om den ærede Ordfører havde en vis Anstængelse fornøden for at undgaae det Uhøflige og Uvenlige, skjøndt det ikke er mig ganske klart, hvad det er, der sætter ham i en saadan Stemning overfor Commissionen — som jeg antager, han ikke veed Synderligt om — en Stemning, jeg forresten ogsaa af flere andre af de Yttringer, han fremkom med, maa slutte, at han er i. En saadan Stemning vil dog først kunne faae sin Berettigelse paa et senere Stadium, naar den ærede Ordfører har lært Commissionens Arbejder at kjende. Jeg maa ogsaa tilføie, at det forekommer mig, at han har taget det, der egentlig her ligger for, temmelig let — om jeg saa maa sige lidt cavalièrement — overfor Kirkecommissionen. Jeg gaaer ud fra,